

แนวทางการ

ปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานทางหลวงใน การควบคุมน้ำหนักรยานพาหนะ

สำนักงานควบคุมน้ำหนักรยานพาหนะ

แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานทางหลวงในการควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ

นายปราบพล โล่ห์วีระ
ผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ

คำนำ

สำนักงานควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบน้ำหนัทยานพาหนะบนทางหลวงทั่วประเทศ อันเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในด้านการรักษาทางหลวง เพื่อป้องกันมิให้ทางหลวงชำรุดเสียหายเนื่องจากยานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักลงเพลากินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในปัจจุบันกรมทางหลวงมีสถานีตรวจสอบน้ำหนัทยานพาหนะจำนวน ๗๐ แห่ง ครอบคลุมโครงข่ายทางหลวงทั่วประเทศ ซึ่งแต่ละสถานีมีเจ้าพนักงานทางหลวง และเจ้าหน้าที่สถานีตรวจสอบน้ำหนักดำเนินการตรวจสอบ ป้องปรามและปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดในข้อหาใช้รถบรรทุกน้ำหนักเกินพิกัดที่กฎหมายกำหนด เจ้าพนักงานทางหลวงมีอำนาจจับกุมผู้ขับรถบรรทุกในขณะที่ทำการชั่งน้ำหนักรถบรรทุก และต้องนำผู้ขับรถส่งให้ตำรวจ ณ สถานีตำรวจที่มีเขตอำนาจการสอบสวนความผิดอาญาในพื้นที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก

ดังนั้นเพื่อให้การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานทางหลวง และเจ้าหน้าที่ที่สถานีตรวจสอบน้ำหนักเป็นไปด้วยความสะดวก ถูกต้องตามหลักวิศวกรรม และกฎหมาย เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันทั่วประเทศ สำนักงานควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ จึงดำเนินการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานทางหลวงในการควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ เพื่อเผยแพร่ให้เจ้าพนักงานทางหลวง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก และเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวง เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานตรวจสอบน้ำหนัก

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ สถานีตรวจสอบน้ำหนัก	๑
บทที่ ๒ หน้าที่ความรับผิดชอบ และอัตราค่าล้ง	๔
บทที่ ๓ ขั้นตอนการดำเนินงานที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก	๘
บทที่ ๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ	๑๓
บทที่ ๕ แนวทางปฏิบัติงานสำหรับหน่วยตรวจสอบน้ำหนักยานพาหนะเคลื่อนที่ (spot check) ในกรณีต่างๆ	๑๗
บทที่ ๖ การกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุก	๒๕

บทที่ ๑ สถานีตรวจสอบน้ำหนัก

สถานีตรวจสอบน้ำหนัก (Weigh Station) คือ สถานีตรวจสอบน้ำหนักที่ตั้งบนทางหลวง เพื่อดำเนินการตรวจสอบ และควบคุมน้ำหนักของรถบรรทุกให้เป็นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเปิดดำเนินการตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยมีระบบชั่งน้ำหนักเป็นแบบชั่งน้ำหนักถนัดหนึ่ง (Static Scale) การชั่งน้ำหนักที่สถานีฯ นั้นสามารถใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติทางหลวง

สถานีตรวจสอบน้ำหนักจะติดตั้งเครื่องชั่งน้ำหนักเป็นแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบบ่อ ที่ใช้ชั่งน้ำหนักรถบรรทุกในขณะจอดนิ่ง ซึ่งสามารถชั่งรถบรรทุกได้ทั้งคัน โดยมีอุปกรณ์ประกอบที่สำคัญได้แก่ แท่นชั่งน้ำหนัก ระบบอ่านป้ายทะเบียนอัตโนมัติ ระบบคัดแยกประเภทรถ ระบบชั่งน้ำหนักอัตโนมัติ เครื่องแสดงผลน้ำหนัก ระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) สำหรับกระบวนการชั่งน้ำหนักเมื่อรถเข้าสถานีตรวจสอบน้ำหนัก ระบบจะทำการอ่านป้ายทะเบียน คัดแยกประเภทรถบรรทุก เพื่อทราบพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกที่ทำการเข้าชั่ง และเมื่อรถบรรทุกอยู่บนแท่นชั่งน้ำหนัก ระบบจะทำการชั่งน้ำหนักโดยอัตโนมัติ โดยไม่ต้องใช้เจ้าหน้าที่คอยบันทึกข้อมูล ซึ่งเมื่อรถมีพิกัดน้อยกว่ากฎหมายกำหนด ระบบจะทำการแสดงข้อความทางป้าย VMS ให้รถบรรทุกผ่านได้ แต่ถ้ารถบรรทุกบรรทุกเกินพิกัดระบบจะแสดงข้อความ หนักเกิน พร้อมส่งเสียงสัญญาณไซเรน ให้เจ้าหน้าที่ทราบและดำเนินการจับกุม

ประเภทของสถานีตรวจสอบน้ำหนักสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ประเภทดังต่อไปนี้

๑. สถานีตรวจสอบน้ำหนักขนาดเล็ก คือ สถานีตรวจสอบน้ำหนักที่จัดตั้งในบริเวณที่ไม่มีพื้นที่ที่กรมทางกันเขตทางไว้ ก่อสร้างเป็นตู้คอนเทนเนอร์ พร้อมเครื่องชั่งน้ำหนัก ตามรูปที่ ๑
๒. สถานีตรวจสอบน้ำหนักขนาดกลาง คือ สถานีตรวจสอบน้ำหนักที่จัดตั้งในพื้นที่ที่กรมทางหลวงกันเขตทางไว้ ก่อสร้างเป็นอาคารถาวร พร้อมเครื่องชั่งน้ำหนัก ตามรูปที่ ๒
๓. สถานีตรวจสอบน้ำหนักขนาดใหญ่ คือ สถานีตรวจสอบน้ำหนักที่จัดตั้งในพื้นที่ดินสงวน ของกรมทางหลวง ได้แก่ สถานีจุดพักรถบรรทุก (Truck Rest Area) และสถานีด่านชายแดน ตามรูปที่ ๓

รูปที่ ๑ สถานีตรวจสอบน้ำหนักขนาดเล็ก

รูปที่ ๒ สถานีตรวจสอบน้ำหนักขนาดกลาง

รูปที่ ๓ สถานีตรวจสอบน้ำหนักขนาดใหญ่

ศูนย์ควบคุมส่วนกลาง

ศูนย์ควบคุมส่วนกลาง (ตามรูปที่ ๔) คือ ศูนย์ติดตั้งระบบเครือข่ายทางไกล (WAN) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล และภาพจากกล้องวงจรปิด (CCTV) จากสถานีตรวจสอบน้ำหนัทยานพาหนะ ทั่วประเทศ มามายังส่วนกลางที่สำนักงานควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ กรมทางหลวง กรุงเทพมหานคร แบบตามเวลาจริง (Real Time) เพื่อตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก เพื่อความโปร่งใสและเป็นธรรมในการตรวจสอบน้ำหนัก อีกทั้งยังสามารถประมวลผลสถิติการเข้าชั่งน้ำหนัก และรถบรรทุกที่น้ำหนักเกินได้

รูปที่ ๔ ศูนย์ควบคุมส่วนกลาง

บทที่ ๒

หน้าที่ความรับผิดชอบ และอัตราค่าจ้าง

เจ้าพนักงานทางหลวง

เจ้าพนักงานทางหลวงมีอำนาจ และหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ตรวจตราดูแลให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้
๒. เรียกยานพาหนะให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบในกรณีที่เชื่อว่ามีกระทำความผิด อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
๓. จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะกระทำความผิดเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป

เจ้าพนักงานทางหลวง ในสังกัดสำนักงานควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ

คำจำกัดความ : “เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงที่มีหน้าที่ใช้กฎหมายในการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะที่วิ่งบนทางหลวงให้น้ำหนักเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด”

องค์ประกอบของเจ้าพนักงานทางหลวง ในสังกัดสำนักงานควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ

๑. การใช้กฎหมายในการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ
๒. การตรวจสอบน้ำหนักยานพาหนะ
 - ๒.๑ การตรวจสอบน้ำหนักที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก
 - ๒.๒ การออกสุ่มตรวจโดยใช้เครื่อง Spot Check

รูปที่ ๕ บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานทางหลวง

รูปที่ ๖ รูปแบบการแต่งกายของเจ้าพนักงานทางหลวง

อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่และหน้าที่ความรับผิดชอบที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก

สถานีตรวจสอบน้ำหนักมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๔ ชุด ทำงานผลัดละ ๘ ชั่วโมง (พัก ๑ ชุดต่อวัน) ซึ่งมีเวลาการทำงานของแต่ละผลัดดังต่อไปนี้

ผลัดที่ ๑ เวลาทำงาน ๐๐.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.

ผลัดที่ ๒ เวลาทำงาน ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ผลัดที่ ๓ เวลาทำงาน ๑๖.๐๐ - ๐๐.๐๐ น.

สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่สถานีตรวจสอบน้ำหนักมีอัตรากำลัง ๒๒ ตำแหน่ง ประกอบด้วย

หัวหน้าสถานีตรวจสอบน้ำหนัก (เจ้าพนักงานทางหลวง) ๑ ตำแหน่ง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด่านชั่งน้ำหนักยานพาหนะ
๒. ควบคุมการจัดทำรายงานสถิติต่างๆ
๓. รายงานผลการปฏิบัติงานทั้งหมดแก่สำนักงานควบคุมน้ำหนัก
๔. จัดทำสมุดผลการตรวจของเจ้าหน้าที่ฯ
๕. จัดเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานในแต่ละผลัด

๖. ติดตามผลคดี
๗. ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่น
๘. ควบคุม บังคับบัญชา เสนอบำเหน็จความชอบ และการลงโทษเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

หัวหน้าชุด (เจ้าพนักงานทางหลวง) ๔ ตำแหน่ง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ประจำสถานีตรวจสอบน้ำหนัก แต่ละผลัด
๒. ควบคุม และดำเนินการให้รถบรรทุกทุกคันเข้าชั่งน้ำหนัก
๓. จับกุมผู้กระทำความผิด ทำการสอบปากคำแล้วลงบันทึกจับกุม รวบรวมหลักฐานต่างๆ ของกลาง และผู้ต้องหา นำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี
๔. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน
๕. แนะนำ ตักเตือน ชี้แจงข้อกฎหมาย ฐานความผิด ตลอดจนอัตราโทษให้ผู้ประกอบการที่เตรียมกระทำการฝ่าฝืนทราบ
๖. เป็นพยานศาลกรณีน้ำหนักรถบรรทุกเกินอัตรา ถูกศาลพิพากษายึดรถยนต์จำเลย อุทธรณ์ขอรถคืน
๗. ตามผลคดี
๘. ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ ตำแหน่ง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. รับ/ส่ง ลงทะเบียนเอกสาร แยกประเภทเอกสาร/เก็บ และค้นหาเอกสาร
๒. จัดพิมพ์ ร่างหนังสือโต้ตอบ บันทึกการรายงานการประชุม พร้อมตรวจทานความเรียบร้อย
๓. จัดทำสมุดบันทึก ลงเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบและจัดทำสรุปรวันลา
๔. ดำเนินการด้านเอกสารเกี่ยวกับงานสถิติ งานบัญชี งานพัสดุ และงานธุรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตรวจสอบกำหนดการรายงานตัวข้าราชการ สรุปรการเบิกจ่าย เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และจัดทำรายงานการเบิกจ่าย พัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น
๕. ติดตามและรวบรวมข้อมูลสถิติ และผลการปฏิบัติงานเพื่อจัดทำรายงาน
๖. ติดตามผลคดี และจัดทำเอกสารเกี่ยวกับเรื่องเงินสินบนรางวัล
๗. ตรวจสอบดูแลบำรุงรักษาพัสดุ อุปกรณ์สำนักงาน
๘. ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

พนักงานบันทึกข้อมูล ๔ ตำแหน่ง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. ดำเนินการบันทึกข้อมูลรถบรรทุกลงในระบบคอมพิวเตอร์ เมื่อรถบรรทุกเข้าช่องน้ำหนัก
๒. ลงบันทึกบัญชีการซึ่งตรวจสอบน้ำหนักรถ บัญชีรถบรรทุกเข้าช่องทั้งหมด
๓. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติงานในแต่ละผลัดประจำวัน และประจำเดือน
๔. รับส่งงานการปฏิบัติงานแต่ละผลัด และแจ้งปัญหาก่อนออกผลัดทุกครั้ง
๕. รับผิดชอบดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ส่วนประกอบสำหรับการปฏิบัติงาน
๖. เปิดสัญญาณเตือนเมื่อมีรถน้ำหนักเกินในกรณีที่ระบบอัตโนมัติไม่ทำงาน
๗. บันทึกรายละเอียดรถน้ำหนักเกิน และรวบรวมหลักฐานเอกสารต่างๆ ของผู้ต้องหา รถบรรทุก ของกลาง ให้กับหัวหน้าชุด เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานประกอบบันทึกจับกุมต่อไป
๘. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

พนักงานชั่งน้ำหนัก ๑๒ ตำแหน่ง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. เรียกรถบรรทุกเข้าชั่งน้ำหนัก และจัดรถเข้าช่องตามลำดับก่อนหลัง
๒. ตรวจสอบดูแล ให้รถจอดบนแท่นชั่ง
๓. ตรวจสอบวัสดุสิ่งของในรถบรรทุก
๔. อ่านและจดทะเบียนรถ ประเภทรถ จำนวนเพลลา ประเภทสินค้า น้ำหนักรถที่ชั่งได้ให้เจ้าหน้าที่
๕. บันทึกลงในบัญชีแบบฟอร์มต่างๆ
๖. ทำการชั่งน้ำหนักรถ
๗. เมื่อพบว่ารถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตรากฎหมายกำหนด แจ้งให้ผู้ขับขี่ทราบข้อหาพร้อมยึดใบอนุญาตขับขี่ ของกลาง นำผู้ขับขี่มาให้หัวหน้าชุดสอบปากคำแล้วลงบันทึกการจับกุมพร้อมพยานหลักฐานต่างๆ แล้วนำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี
๘. ช่วยควบคุมดูแล ให้รถที่มีน้ำหนักเกินเอาของลง กรณีที่ผู้ประกอบการนำรถบรรทุกมาถ่ายสินค้า
๙. ช่วยควบคุมดูแลผู้ต้องหาซึ่งถูกจับ ชัดขวางหรือหลบหนี พร้อมยึดยานพาหนะซึ่งเป็นทรัพย์สิน
๑๐. ของกลางที่ใช้กระทำผิด ส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีต่อไป
๑๑. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ตำรวจทางหลวง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑. เรียกรถเข้าไปชั่งน้ำหนัก
๒. จับกุมรถบรรทุกที่ไม่เข้าชั่งน้ำหนัก
๓. ดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด

บทที่ ๓

ขั้นตอนการดำเนินงานที่สถานตรวจสอบน้ำหนัก

วิธีการตรวจสอบน้ำหนักรถบรรทุกและการจัดทำและตรวจสอบเอกสารประกอบ

ประเภทของรถบรรทุกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. รถตามประกาศฯ คือ เป็นรถที่ระบุไว้ในประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฯ
๒. รถนอกประกาศฯ คือ รถที่ไม่ได้ระบุไว้ในประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฯ เช่น รถเทนเลอร์ที่มีเพลาลังตั้งแต่ ๔ เพลาลังขึ้นไป

วิธีการตรวจสอบน้ำหนักแบ่งเป็น ๒ ประเภท

๑. การตรวจสอบน้ำหนักที่สถานีฯ
๒. การจัดหน่วยตรวจสอบน้ำหนักเคลื่อนที่ (Spot Check)

ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบน้ำหนักที่สถานตรวจสอบน้ำหนัก

เมื่อรถบรรทุกที่ใช้งานบนทางหลวงวิ่งผ่านสถานีตรวจสอบน้ำหนัก จะต้องวิ่งเข้าตรวจสอบน้ำหนักที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก โดยมีเจ้าพนักงานจัดรถเข้าชั่งน้ำหนักดำเนินการจัดลำดับการชั่งน้ำหนักของรถบรรทุกแต่ละคัน ซึ่งการชั่งน้ำหนักจะต้องให้รถบรรทุกหยุดนิ่งบนแท่นชั่งน้ำหนัก เมื่อรถหยุดบนแท่นชั่งน้ำหนักและระบบทำการชั่งน้ำหนักอัตโนมัติแล้วรอสัญญาณจากป้ายที่แสดงค่าน้ำหนัก ซึ่งในระหว่างนั้นพนักงานบันทึกข้อมูลจะต้องตรวจสอบประเภทบรรทุก และป้ายทะเบียนว่าถูกต้องตามที่ระบบทำการบันทึกหรือไม่ ซึ่งเมื่อป้ายที่แสดงค่าน้ำหนักแสดงว่ารถคันนั้นมีพิกัดน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนดหรือไม่ เจ้าพนักงานจัดรถเข้าชั่งน้ำหนักจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- ในกรณีที่รถบรรทุกน้ำหนักไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
เจ้าพนักงานจัดรถเข้าชั่งโบกให้รถบรรทุกคันนั้นออกจากแท่นชั่งและสถานีตรวจสอบน้ำหนักไปได้ และเริ่มชั่งน้ำหนักของรถบรรทุกคันถัดไป
- ในกรณีที่รถบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
 ๑. เจ้าพนักงานจัดรถเข้าชั่งโบกให้รถบรรทุกคันนั้นหยุดและแจ้งผู้ขับขี่ทราบว่ามีน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนด พร้อมทั้งขอใบอนุญาตขับขึ้น
 ๒. เจ้าพนักงานจัดรถเข้าชั่งนำผู้ขับรถบรรทุกมาสอบปากคำกับหัวหน้าชุดหรือหัวหน้าสถานีฯ พร้อมพยานหลักฐานต่างๆ เช่น ใบขับขี่ เป็นต้น
 ๓. หัวหน้าชุดหรือหัวหน้าสถานีฯ ทำการสอบปากคำผู้ต้องหาชี้แจงข้อกฎหมายฐานความผิดตลอดจนอัตราโทษ โดยให้แจ้งว่า “คุณถูกจับในข้อหากระทำความผิดฐานใช้ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเดินบนทางหลวง มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ” พร้อมทั้งแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับกุมทราบ ๓ ข้อดังนี้

๑) คุณมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การถ้อยคำอาจใช้เป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี

๒) คุณมีสิทธิที่จะพบหรือปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนาย

๓) คุณมีสิทธิที่จะแจ้งญาติ หรือผู้ไว้วางใจทราบ ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการขัดขวางการจับกุม

๔. พนักงานบันทึกข้อมูลจัดทำใบรายงานการชั่งน้ำหนัก
๕. หัวหน้าชุด หรือหัวหน้าสถานีฯ สอบสวนแล้วลงบันทึกการจับกุม รวบรวมหลักฐานต่างๆ แล้วนำของกลาง และผู้ต้องหาส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี
๖. หัวหน้าชุด หรือหัวหน้าสถานีฯ อ่านบันทึกการจับกุมให้ผู้ต้องหาฟัง เมื่อรับแล้วว่าถูกต้องจึงให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน
๗. นำตัวผู้ต้องหาส่งให้ตำรวจทางหลวงเพื่อนำส่งที่สถานีตำรวจในท้องที่
๘. เมื่อถึงสถานีตำรวจในท้องที่ หัวหน้าชุด หรือหัวหน้าสถานีฯ ลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน
๙. มอบสำเนาการจับกุมให้ผู้ต้องหา

เอกสารที่ต้องใช้ในการจับกุม

๑. บันทึกการจับกุม (ให้ระบุหากผู้ต้องหาไม่ยอมลงลายมือชื่อ)
๒. ใบรายงานผลการชั่งน้ำหนัก
๓. ใบรับรองเครื่องชั่งน้ำหนัก (ต้องไม่หมดอายุ)
๔. ประกาศผู้อำนวยราชการทางหลวงฯ
๕. รายละเอียดผู้จับกุมผู้กล่าวหา
๖. สำเนาบัตรพยานจับกุม
๗. บัตรประจำตัวผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกชิ้น ใบอนุญาตขับขี่รถบรรทุก บัตรประจำตัวประชาชน
๘. ใบสั่งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ในกรณีที่รถบรรทุกไม่เข้าสถานีตรวจสอบน้ำหนัก

เจ้าพนักงานจัดรถเข้าซ่งทำการจดบันทึกประเภท และทะเบียนรถบรรทุก หัวหน้าชุดหรือหัวหน้าสถานีฯ เพื่อแจ้งต่อตำรวจทางหลวงที่ประจำอยู่ที่สถานี เพื่อให้ตำรวจทางหลวงดำเนินการติดตามจับกุม และนำรถบรรทุกกลับมาชั่งน้ำหนักใหม่ที่สถานีตรวจสอบน้ำหนัก

กระบวนการในการตรวจสอบน้ำหนัก

พนักงานชั่งน้ำหนัก

๑. เรียกรถเข้าชั่งน้ำหนัก
๒. จัดรถเข้าชั่งตามลำดับก่อนหลัง
๓. ให้รถหยุดรอให้รถคันหน้าชั่งเสร็จก่อน

หน้าที่ตำรวจทางหลวง

๑. เรียกรถเข้าชั่งน้ำหนัก
๒. จับกุมผู้ฝ่าฝืน

พนักงานชั่งน้ำหนัก

๑. เรียกรถเข้าไปชั่งที่แท่นชั่งน้ำหนัก
๒. จัดรถเข้าชั่งตามลำดับก่อนหลัง
๓. ให้รถหยุดรอให้รถคันหน้าชั่งเสร็จก่อน
๔. พนักงานชั่งน้ำหนักต้องให้รถหยุดนิ่งก่อน

กรณีที่น้ำหนักเกินอัตราตามกฎหมายที่กำหนด

๑. เมื่อพบว่าน้ำหนักเกินอัตรา ให้แจ้งผู้ขับขี่ทราบข้อหาพร้อมยึดใบอนุญาตขับขี่
๒. นำผู้ขับขี่มาสอบปากคำกับหัวหน้าชุด หรือหัวหน้าสถานีฯ พร้อมพยานหลักฐานต่างๆ
๓. ช่วยควบคุมดูแลให้รถที่มีน้ำหนักเกินเอาของลง กรณีมีการขนถ่ายสินค้า
๔. ควบคุมดูแลผู้ต้องหาที่ถูกจับ ป้องกันการหลบหนี พร้อมยึดยานพาหนะซึ่งเป็นทรัพย์สินของกลางที่ใช้กระทำความผิด ส่งให้พนักงานตำรวจดำเนินคดี

พนักงานบันทึกข้อมูล

บันทึก/ตรวจสอบการบันทึกข้อมูลการชั่งน้ำหนัก ได้แก่ ทะเบียน ประเภท และพิกัดน้ำหนัก เมื่อรถบรรทุกหยุดนิ่งบนแท่นชั่งน้ำหนัก

พนักงานชั่งน้ำหนัก

ตรวจสอบน้ำหนักจากจอแสดงค่าน้ำหนัก กรณีที่น้ำหนักไม่เกินอัตราตามกฎหมายที่กำหนดให้ จักรยานรถบรรทุกออกจากสถานีตรวจสอบน้ำหนัก

หัวหน้าสถานีฯ/หัวหน้าชุด

กรณีที่น้ำหนักเกินอัตราตามกฎหมายที่กำหนด

๑. ชี้แจงข้อกฎหมายฐานความผิด ตลอดจน อัตราโทษ ดังนี้

“คุณถูกจับ ในข้อหากระทำความผิดฐาน ใช้นยานพาหนะ บรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดเดินบนทางหลวง มีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

๒. แจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับกุมทราบ ดังนี้

- คุณมีสิทธิที่จะไม่ให้การ หรือให้ การถ้อยคำอาจใช้เป็นหลักฐานในการ พิจารณาคดี

- คุณมีสิทธิที่จะพบ หรือปรึกษา ทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนาย

- คุณมีสิทธิที่จะแจ้งญาติ หรือผู้ ใ้วางใจทราบทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการขัดขวาง การจับกุม

๓. สอบสวนแล้วทำการลงบันทึกการจับกุม รวบรวมหลักฐานต่างๆ ของกลาง และผู้ต้องหา นำส่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี

๔. อ่านบันทึกการจับกุมให้ผู้ต้องหาฟัง เมื่อ รับแล้วว่าถูกต้อง จึงให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อไว้เป็น หลักฐาน

๕. นำตัวผู้ต้องหาส่งสถานีตำรวจในท้องที่

๖. ลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน

๗. มอบสำเนาการจับกุมให้ผู้ต้องหา

ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบน้ำหนักเคลื่อนที่ (Spot Check)

การดำเนินการในการสุ่มตรวจน้ำหนักเคลื่อนที่ (Spot Check) ต้องเป็นในทางลับหัวหน้าชุดจะต้องหาวิธีการไม่ให้ข้อมูลในการออกปฏิบัติการเร็วไหล ไม่เช่นนั้นการปฏิบัติการครั้งดังกล่าวจะประสบความล้มเหลว โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

๑. ทำหนังสือยื่นขออนุญาตฯ มายังผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ
๒. ตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก
๓. เรียกรถเข้าชั่งน้ำหนัก
๔. แสดงบัตรเจ้าพนักงานทางหลวง
๕. แจ้งให้คนขับรถบรรทุกเข้าชั่งด้วยคำพูดที่สุภาพเป็นมิตร
๖. จัดรถเข้าชั่งตามลำดับก่อนหลัง
๗. ให้รถหยุดรอเข้าชั่งรอให้รถคันหน้าชั่งเสร็จก่อน
๘. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบันทึกค่าน้ำหนัก
๙. ในกรณีที่รถบรรทุกน้ำหนักไม่เกินกว่ากฎหมายกำหนดเจ้าพนักงานจัดรถเข้าชั่งโบกเริ่มชั่งน้ำหนักของรถบรรทุกคันถัดไป
๑๐. ในกรณีที่น้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมดำเนินคดีส่งพนักงานสอบสวนต่อไป
๑๑. ในกรณีนอกประกาศไม่สามารถเข้าชั่งในสถานีฯ ได้ จำเป็นต้องใช้เครื่อง Spot Check ตรวจสอบน้ำหนักลงเพลทำให้เป็นไปตามรายการคำนวณที่ได้ขออนุญาต และลักษณะ รูปแบบ ทะเบียนของรถ พร้อมทั้งสินค้าที่บรรทุก ต้องตรงตามเอกสารที่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้จะต้องพิจารณาถึงรูปแบบ ขบวนรถขนส่ง รถนำขบวน และรถปิดท้ายขบวน ตามที่ได้ขออนุญาตด้วย

รูปที่ ๗ การตรวจสอบน้ำหนักเคลื่อนที่ (Spot Check)

บทที่ ๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕, ๒๕๔๙

ประกอบด้วย ๔ ส่วน และบทเฉพาะการ มี ๗๖ มาตรา ดังนี้

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๑ - ๓๖)

ส่วนที่ ๒ การควบคุม การรักษา การขยายและสงวนเขตทางหลวง (มาตรา ๓๗ - ๖๗)

ส่วนที่ ๓ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง (มาตรา ๖๘ - ๖๘/๑)

ส่วนที่ ๔ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๙ - ๗๓/๓)

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๗๔ - ๗๖)

มาตราที่เกี่ยวข้องกับเจ้าพนักงานทางหลวงในส่วนของสำนักงานควบคุมน้ำหนัทยานพาหนะ

มาตรา ๒๓ ให้เจ้าพนักงานทางหลวงมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ตรวจตราดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

๒. เรียกว่านพาหนะให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบในกรณีที่เชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

๓. จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะกระทำความผิดเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานทางหลวงแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้องบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานทางหลวงให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานทางหลวงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่นหรือผู้ใช้ทาง หรือฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

การเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะตลอดจนค่าดูแลรักษายานพาหนะระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินที่ได้จากผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคสาม เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจยึดหน่วงยานพาหนะนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจนำยานพาหนะนั้นออกขายทอดตลาดได้ แต่ต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปรากฏชื่อทางทะเบียน หากไม่ปรากฏชื่อทางทะเบียนให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราาย หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือกระทำการด้วยประการใดๆ เป็นเหตุให้ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสียน้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราาย หล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทาง”

มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลากินกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวง สำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบทสำหรับทางหลวงชนบท หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับทางหลวงท้องถิ่น

ในกรณีที่มิเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง หรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง มีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงนั้นได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ปิดประกาศนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น

ตามประกาศกระทรวงคมนาคมเรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานทางหลวงสำหรับทางหลวงพิเศษทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ เจ้าพนักงานทางหลวงจากสำนักงานควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ กรมทางหลวง มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ เฉพาะการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนความ ในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตทางหลวงที่อธิบดีกรมทางหลวง มอบหมาย

บทลงโทษ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๓(๒) มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงาน ซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานีตรวจสอบน้ำหนัก คือ การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งน้ำหนักและอุปกรณ์เชื่อมต่อของระบบเครื่องชั่งน้ำหนักที่แสดงผลลัพธ์ของมาตรวัดผ่านจอภาพหรือเครื่องบันทึกข้อมูล หรือสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่มีผลต่อการจับกุมดำเนินคดีในกรณีที่มีการบรรทุกน้ำหนักเกินพิกัดที่กฎหมายกำหนด เพราะต้องใช้เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงต่อศาล

ดังนั้น เครื่องชั่งน้ำหนักทุกเครื่องจึงต้องมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดย “นายตรวจชั่งตวงวัด” ที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีกิจการ พระราชบัญญัตินี้ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และการดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งน้ำหนักต้องดำเนินการตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่อธิบดีกรมการค้า กระทรวงพาณิชย์กำหนด

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑ (๑๖) เจ้าพนักงาน หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุน

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘๙ ผู้ใดช่วยผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด หรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้พ้นพยานแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๙ ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้นหรือจำยอมต่อสิ่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๒๐ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

บทที่ ๕

แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับหน่วยตรวจสอบน้ำหนักยานพาหนะเคลื่อนที่ (spot check) ในกรณีต่างๆ

๑. กรณีสงสัยว่ายานพาหนะมีน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนด ให้ดำเนินการ “เรียกยานพาหนะให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบในกรณีที่เชื่อว่าการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา ๒๓(๒)” หากเรียกคนขับรถบรรทุกให้ทำการชั่งน้ำหนักแล้วขับรถหนี ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน พร้อมบรรยายลักษณะรถ การกระทำตำแหน่งที่เกิดเหตุ

๑.๒) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง(ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๑.๓) เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งความดำเนินคดี แก่คนขับรถตาม พรบ. ทางหลวง “มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงหรือเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วแต่กรณีตาม มาตรา ๒๓ (๒)” ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ (ต้องแจ้งลักษณะรถ วัตถุประสงค์ หมายเลขทะเบียนรถให้ชัดเจน ตำแหน่งเกิดเหตุ ทางหลวงหมายเลข ก.ม. ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด)

๑.๔) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ่ายเบี่ยง ให้ดำเนินการถ่ายคลิปวิดีโอเพื่อเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำหนังสือรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๑.๕) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๑ มีการกระทำความผิดตามมาตรา ตามมาตรา ๒๓(๒) และ ๗๐

๒. กรณีสงสัยว่ายานพาหนะมีน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนด ให้ดำเนินการ “เรียกยานพาหนะให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบในกรณีที่เชื่อว่าการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา ๒๓(๒)” หากเรียกคนขับรถบรรทุกให้ทำการชั่งน้ำหนักแล้ว ไม่ยอมชั่งน้ำหนัก โดยจอดรอไว้บนทางหลวงและล้อคประตูรถโดยคนขับอยู่ภายใน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๒.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน พร้อมบรรยายลักษณะรถ การกระทำตำแหน่งที่เกิดเหตุ

๒.๒) จัดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนเพื่อความปลอดภัย เช่น กรวย ยาง ป้ายไฟ ทั้งด้านหน้าและด้านหลังรถ ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

๒.๓) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง (ผอ.คน. หรือ รอ.คน.) ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๒.๔) ให้เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มายังจุดเกิดเหตุเพื่อเป็นพยาน เบื้องต้นเจ้าหน้าที่เกลี้ยกล่อมให้คนขับรถนำรถบรรทุกเข้าชั่ง หากไม่ปฏิบัติให้แจ้งว่าจะมีความผิดตามพรบ.ทางหลวง มาตรา ๗๐ หากไม่เป็นผลให้ดำเนินการขั้นต่อไป

๒.๕) เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งความดำเนินคดีที่สถานีตำรวจเอาผิดแก่คนขับรถตาม พรบ. ทางหลวง “มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงหรือเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วแต่กรณีตามมาตรา ๒๓ (๒)” ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

พร้อมทั้งแจ้งความดำเนินคดีให้ทำการตรวจยึดอายัดรถเพื่อนำไปตรวจสอบน้ำหนัก โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมเป็นพยานในการตรวจยึดรถเพื่อนำรถของกลางไปตรวจสอบน้ำหนัก หากมีน้ำหนักเกินให้ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไป

๒.๖) แจ้งสำนักทางหลวงหรือแขวงทางหลวงในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ให้ดำเนินการตาม “มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่น หรือผู้ฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้” โดยให้เคลื่อนย้ายรถไปที่สถานีตำรวจ

๒.๗) กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ้ายเบี่ยง ให้ดำเนินการถ่ายคลิปลักษณะเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำหนังสือรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๒.๘) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อสคน.

สรุปในกรณีที่ ๒ มีการกระทำความผิดตามมาตรา ตามมาตรา ๒๓(๒) และ ๗๐

๓. กรณีเรียกตรวจยานพาหนะต้องสงสัยว่ามีน้ำหนักเกินกว่ากฎหมายกำหนดตาม มาตรา ๒๓(๒) เรียกคนขับรถให้ทำการชั่งน้ำหนักแล้วไม่ยอมชั่งน้ำหนักแล้ว **คนขับหนี โดยจอดรถบรรทุกทิ้งไว้บนทางหลวง** ให้ถือว่าคนขับรถผิด พรบ.ทางหลวง มาตรา ๗๐ และให้เจ้าพนักงานทางหลวงดำเนินการดังต่อไปนี้คือ

๓.๑) บันทึกคลิปลักษณะหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน เบื้องต้นหากพบเห็นคนขับรถกำลังจอดรถแล้วหนี ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๓ (๓) “จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะกระทำความผิดเพื่อส่งตัวให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป” ในฐานะเป็นผู้กระทำความผิดมาตรา ๗๐)

๓.๒) จัดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนเพื่อความปลอดภัย เช่น กรวย ยาง ป้ายไฟ ทั้งด้านหน้าและด้านหลังรถ ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

๓.๓) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง (ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๓.๔) แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มายังจุดเกิดเหตุเพื่อเป็นพยาน

๓.๕) ให้เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งความดำเนินคดีที่สถานีตำรวจ เอาผิดแก่คนขับรถตาม พรบ.ทางหลวง “มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงหรือเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วแต่กรณีตามมาตรา ๒๓(๒)” ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๖) แจ้งความดำเนินคดีให้ทำการตรวจยึดอายัดรถเพื่อนำไปตรวจสอบน้ำหนัก โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นพยานในการตรวจยึดรถเพื่อนำรถของกลางไปตรวจสอบน้ำหนัก หากมีน้ำหนักเกินให้ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไป

๓.๖.๑ กรณีไม่สามารถเปิดรถและติดเครื่องยนต์ได้ ดำเนินการจ้างช่างทำกุญแจ พร้อมทำการบันทึกภาพถ่ายหรือบันทึกคลิปลักษณะขณะดำเนินการเปิดรถ โดยต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมเป็นพยานและให้ช่างกุญแจทำอย่างระมัดระวังไม่ให้รถเสียหายเกินกว่าเหตุ และสามารถขอใบเสร็จรับเงินค่าทำกุญแจเพื่อเรียกเก็บจากผู้ประกอบการได้

๓.๖.๒ กรณีมีอุปกรณ์ช่วยยก เช่น แม่แรง ให้ดำเนินการใช้เครื่องช่วยยก อย่างระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่รถบรรทุกเกินกว่าเหตุ เพื่อทำการสอดแท่นซึ่งเข้าที่ล้อรถให้ครบทุกล้อ เพื่อทำการชั่งน้ำหนัก หากมีน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ให้แจ้งความในความผิดตามมาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงาน ซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๓.๗) แจ้งสำนักทางหลวงหรือแขวงทางหลวงในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ดำเนินการตาม “มาตรา ๕๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่น หรือผู้ฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้”

๓.๘) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือป้ายเบี่ยง ให้ถ่ายคลิปวิดีโอเป็นหลักฐาน และแจ้งความในความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำหนังสือรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๓.๙) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๓ มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓(๒), ๖๑ และ ๗๐

๔. กรณีเรียกรถบรรทุกเพื่อตรวจตามมาตรา ๒๓ (๒) แล้วรถบรรทุกเที่ยวสุด หรือสิ่งของบนทางหลวงแล้วขับรถหนี ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๔.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน พร้อมบรรยายลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยละเอียด

๔.๒) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง (ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และดำเนินการติดตามจับกุมคนขับรถมารับทราบความผิด พร้อมจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๔.๓) แจ้งสำนักทางหลวงหรือแขวงทางหลวงที่ได้รับผิดชอบทางโทรศัพท์ทันทีและเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ไปดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีในกรณีผิด พรบ.ทางหลวงตาม “มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราาย หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือกระทำความผิดใดๆ เป็นเหตุให้ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราาย หล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทาง” มีโทษตาม พรบ. ทางหลวง “มาตรา ๗๒” ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔.๔) แจ้งแขวงทางหลวงที่ได้รับผิดชอบ ให้ดำเนินการจัดเก็บวัสดุหรือสิ่งของที่ถูกรถทิ้งไว้ให้พ้นจากสายทางโดยเร็วเพื่อสะดวกแก่การจราจร

๔.๕) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๔ มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓(๒), ๕๕ และ ๗๐

๕. กรณีเรียกรถบรรทุกเพื่อตรวจตามมาตรา ๒๓ (๒) แล้วรถบรรทุกเที่ยวสุด หรือสิ่งของบนทางหลวงแล้วคนขับหลบหนีไปโดยทิ้งรถไว้ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๕.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน

๕.๒) จัดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนเพื่อความปลอดภัย เช่น กรวย ยาง ป้ายไฟ ทั้งด้านหน้าและด้านหลังรถ ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

๕.๓) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง(ผอ.คน. หรือ รอ.คน.) ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และดำเนินการติดตามจับกุมคนขับรถมารับทราบความผิด อาศัยอำนาจจับกุมตาม พรบ.ทางหลวง มาตรา ๒๓(๓) “จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะกระทำความผิดเพื่อส่งตัวให้ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป” พร้อมทั้งจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่ง ภายหลัง

๕.๔) แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มายังจุดเกิดเหตุเพื่อเป็นพยาน

๕.๕) แจ้งสำนักทางหลวงหรือแขวงทางหลวงที่รับผิดชอบทางโทรศัพท์ทันทีและเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ไปดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีในกรณีผิด พรบ.ทางหลวงตาม **“มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราყ หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือกระทำความผิดประการใดๆ เป็นเหตุให้ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสียน้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราყ หล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทาง”** มีโทษตาม พรบ. ทางหลวง “มาตรา ๗๒” ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๕.๖) แจ้งแขวงทางหลวงที่รับผิดชอบ ให้ดำเนินการนำวัสดุหรือสิ่งของที่ถูกทิ้งไว้บนสายทางกลับสู่รถบรรทุกที่ทิ้งวัสดุหรือสิ่งของนั้นดั้งเดิมให้ได้มากที่สุด เพื่อทำการนำรถบรรทุกเข้าข้าง โดยให้ตำรวจท้องที่ ตำรวจทางหลวง ผู้ประกอบการในการขนสินค้า(หากเป็นไปได้) ร่วมเป็นพยานในขณะดำเนินการด้วย

๕.๗) แจ้งความดำเนินคดีให้ทำการตรวจยึดอายัดรถบรรทุก โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมเป็นพยาน ในการตรวจยึดรถเพื่อนำรถบรรทุกของกลางไปตรวจสอบน้ำหนัก หากมีน้ำหนักเกินให้ดำเนินการตาม ขั้นตอน ต่อไป

๕.๗.๑ กรณีไม่สามารถเปิดรถและติดเครื่องยนต์ได้ ดำเนินการแจ้งช่างทำกุญแจพร้อมทำการถ่ายภาพหรือบันทึกคลิปวิดีโอขณะช่างดำเนินการเปิดรถ โดยต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมเป็นพยานและให้ช่างกุญแจทำอย่างระมัดระวังไม่ให้รถเสียหายเกินกว่าเหตุ และสามารถขอใบเสร็จรับเงินค่าทำกุญแจเพื่อไปเรียกเก็บจากผู้ประกอบการได้

๕.๗.๒ กรณีมีอุปกรณ์ช่วยยก เช่น แม่แรง ให้ดำเนินการใช้เครื่องช่วยยก อย่างระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่รถบรรทุกเกินกว่าเหตุ ทำการสอดแท่นซึ่งเข้าที่ล้อรถให้ครบทุกล้อ เพื่อทำการชั่งน้ำหนัก หากมีน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ให้ดำเนินการแจ้งความในความผิดตามมาตรา ๗๓/๒” ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๕.๘) แจ้งสำนักทางหลวงหรือแขวงทางหลวงในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดำเนินการตาม **“มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่น หรือผู้ฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้”** โดยให้เคลื่อนย้ายรถไปที่สถานีตำรวจ

๕.๙) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ่ายเบี่ยง ให้ถ่ายคลิปวิดีโอเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำหนังสือรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๕.๑๐) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๕ มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓(๒), ๔๕, และ ๖๑

๖. กรณีมีคนมาติดตามเจ้าหน้าที่ที่จะออก Spot Check หรือ ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อแจ้งข่าวให้แก่ผู้ประกอบการส่งทราบนั้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๖.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน

๖.๒) ให้เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งความดำเนินคดีแก่บุคคลใดที่กระทำการดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้สนับสนุนนั้น” (หากมีพยานหลักฐานที่ชัดเจน อันแสดงให้เห็นว่าแจ้งข่าวให้แก่ผู้ประกอบการขนส่งหรือผู้ขับขี่ยานพาหนะทราบ เพื่อให้หลบหนีการตรวจสอบจับกุมได้)

และในฐานะละเมิดเสรีภาพในการใช้ชีวิตประจำวันประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “มาตรา ๔๒๐ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาความเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

๖.๓) ภายหลังดำเนินการ แจ้งสคน.ทราบและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๖ มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา ๘๖ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๒๐

๗. กรณีมีกลุ่มชายฉกรรจ์ที่มีใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจ มานำตัวผู้กระทำความผิดไป ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน โดยพยายามบันทึกเหตุการณ์ พฤติการณ์ของกลุ่มชายฉกรรจ์ ใบหน้า ลักษณะยานพาหนะ หมายเลขทะเบียนยานพาหนะ ให้ได้มากที่สุด

๗.๒) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง(ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๗.๓) แจ้งความดำเนินคดีกลุ่มชายฉกรรจ์ ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๑๘๙ ช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้ที่พำนักแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และความตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๓๐๙ ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือ โดยใช้กำลังประทุษร้ายจนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้นหรือจำยอมต่อสิ่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ถ้ากระทำโดยมีอาวุธ หรือกระทำตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๔) กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ้ายเบี่ยง ให้ดำเนินการถ่ายคลิปวิดีโอเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๗.๕) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๗ มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา ๑๘๙

๘. กรณีมีผู้ให้การหลบซ่อนผู้ขับขี่ยานพาหนะบรรทุกน้ำหนักเกิน ให้พื้นที่จ่อรถบรรทุกน้ำหนักเกินนอกทางหลวง เพื่อหลีกเลี่ยงการสุ่มตรวจชั่งน้ำหนักของหน่วยเฉพาะกิจ(spot check) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๘.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน

๘.๒) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง(ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๘.๓) นำรถบรรทุกต้องสงสัยที่หลบเลี่ยงจุดตรวจสอบน้ำหนักเคลื่อนที่ (spot check) เข้าตรวจสอบน้ำหนักบรรทุก

๘.๔) หากพบว่าบรรทุกน้ำหนักเกินให้แจ้งความดำเนินคดีเอาผิดผู้ให้การหลบซ่อนตัวผู้ขับขี่ ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๑๘๙ ช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้ที่พำนักแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

และแจ้งความดำเนินคดีเอาผิดผู้ให้พื้นที่จ่อรถบรรทุกน้ำหนักเกิน ในความผิดประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้สนับสนุนนั้น”

๘.๕) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ่ายเบี่ยง ให้ดำเนินการถ่ายคลิปวิดีโอเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๘.๖) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๘ มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา ๘๖ และ ๑๘๙

๙. กรณีเรียกตรวจรถบรรทุกต้องสงสัยว่าบรรทุกน้ำหนักเกินตามมาตรา ๒๓ (๒) และพบว่าเป็นรถบรรทุกที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ในความผิดก่อนหน้า ให้ดำเนินการดังนี้

๙.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน พร้อมบรรยายลักษณะรถ การกระทำตำแหน่งที่เกิดเหตุ

๙.๒) ข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง(ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๙.๓) หากบรรทุกน้ำหนักเกิน ให้เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งความดำเนินคดี แก่คนขับรถตามพรบ. ทางหลวง “มาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง” ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๔) แจ้งความดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสียหรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใดๆ อันเจ้าพนักงานได้ยึด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐานหรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าเจ้าพนักงาน จะรักษาสินทรัพย์หรือเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่น ส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๙.๕) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ้ายเบี่ยง ให้ถ่ายคลิปวิดีโอเพื่อเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๙.๖) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๙ มีการกระทำความผิดตาม พรบ. ทางหลวง มาตรา ๒๓(๒), ๖๑, ๗๐ และกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๒

๑๐. กรณีไล่ตามรถบรรทุกน้ำหนักเกิน แล้วมีรถอื่นมาปาดหน้าเพื่อตัดขวางเจ้าหน้าที่ แล้วหลบหนีไปให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๐.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน พร้อมบรรยายลักษณะรถ การกระทำ ตำแหน่งที่เกิดเหตุ

๑๐.๒) แจ้งความดำเนินคดีเอาผิดผู้ขับขี่รถที่มาตัดขวาง ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๑๘๙ ช่วยเหลือผู้อื่นซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด อันมิใช่ความผิดลหุโทษ เพื่อไม่ให้ต้องโทษ โดยให้ที่พำนักแก่ผู้นั้น โดยซ่อนเร้นหรือโดยช่วยผู้นั้นด้วยประการใดเพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

และในความผิดประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิด จะมีได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษ สองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้สนับสนุนนั้น”

๑๐.๓) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือบ้ายเบี่ยง ให้ถ่ายคลิปวิดีโอเพื่อเป็นหลักฐานและแจ้งความในความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๑๐.๔) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๑๐ มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ และ ๑๘๙

๑๑. กรณีขับหลบหนีจุดตรวจซังบนทางหลวง ไปยังเส้นทางในเขตทางหลวงชนบท ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๑.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน พร้อมบรรยายลักษณะรถ การกระทำ ตำแหน่งที่เกิดเหตุ

๑๑.๒) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง (ผอ.คน. หรือ รอ.คน.) ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๑๑.๓) เจ้าพนักงานประสานงานกับทางหลวงชนบท เจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการจับกุมรถบรรทุกน้ำหนักเกิน ที่วิ่งหนีเข้าไปในเขตทางหลวงชนบท

๑๑.๔) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๑๑ มีการกระทำความผิดตาม พรบ. ทางหลวง มาตรา ๒๓(๒), ๖๑ และ ๗๐

๑๒. กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้กระทำความผิดมา ให้สถานีตรวจสอบน้ำหนักฯ ดำเนินการตรวจสอบน้ำหนักรถบรรทุก ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๒.๑) ตรวจชั่งน้ำหนัก หากน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้ออกเอกสารบันทึกการจับกุมเป็นการจับกุมร่วม และเอกสารแสดงค่าน้ำหนัก ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการต่อไป

๑๒.๒) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๑๒ มีการกระทำความผิดตาม พรบ. ทางหลวงมาตรา ๖๑

๑๓. กรณีบุคคลใดๆ ใช้รถชุด ขนย้ายสินค้าหรือวัสดุบรรทุกออกจากรถบรรทุก เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจสอบน้ำหนักของชุดตรวจสอบน้ำหนักยานพาหนะเคลื่อนที่ (spot check) ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑๓.๑) บันทึกคลิปวิดีโอหรือภาพถ่ายเพื่อเป็นหลักฐาน

๑๓.๒) แจ้งข้อมูลสถานการณ์ให้ส่วนกลาง (ผอ.คน. หรือ รอ.คน.)ทราบทันทีผ่านช่องทาง application line หรือโทรศัพท์ และจัดทำรายงานสถานการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรส่งภายหลัง

๑๓.๓) เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งให้ดำเนินการนำสินค้าหรือวัสดุบรรทุก ที่ขนย้ายลงมากลับสู่รถบรรทุก และดำเนินการตรวจสอบน้ำหนักบรรทุก หากน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้แจ้งความดำเนินคดีเอาผิดผู้ขับขี่ตามพรบ.ทางหลวงมาตรา ๗๓/๒”ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้แจ้งความดำเนินคดีในความผิดตาม พรบ.ทางหลวง มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงหรือเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วแต่กรณีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๓.๔) ภายหลังการตรวจสอบ หากพบว่าบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งความดำเนินคดีเอาผิดผู้ทำการขนย้ายสินค้าหรือวัสดุบรรทุก ตามประมวลกฎหมายอาญา “มาตรา ๘๖ ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตามผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้สนับสนุนนั้น

๑๓.๕) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รับแจ้งความหรือป้ายเบี่ยง ให้ถ่ายคลิปวิดีโอเพื่อเป็นหลักฐาน และแจ้งความในความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อมูลดังกล่าวให้ สคน.ทราบต่อไป

๑๓.๖) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ส่งต่อ สคน.

สรุปในกรณีที่ ๑๓ มีการกระทำความผิดตาม พรบ. ทางหลวง มาตรา ๕๔, ๖๑, ๗๐ และกระทำความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา ๘๖

บทที่ ๖ การกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุก

ในอดีตที่ผ่านมากรมทางหลวงได้มีการเปลี่ยนแปลงการกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก ซึ่งมีประวัติการกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุก ดังตัวอย่าง ดังนี้

- ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ กำหนดพิกัดของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ๑๘ ตัน
- ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดพิกัดของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ๒๑ ตัน
- ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดพิกัดของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ๒๖ ตัน
- ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดพิกัดของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ๒๕ ตัน

สำหรับรถบรรทุกประเภทรถพ่วงและรถกึ่งพ่วง พิกัดน้ำหนักบรรทุกขึ้นอยู่กับพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกของรถ ๑๐ ล้อ กล่าวคือหากรถบรรทุก ๑๐ ล้อ มีเกณฑ์พิกัดน้ำหนักบรรทุกที่มาก รถบรรทุกประเภทรถพ่วง และรถกึ่งพ่วงจะมีพิกัดน้ำหนักบรรทุกที่มากตามเกณฑ์พิกัดน้ำหนักของรถ ๑๐ ล้อ ด้วย

การปรับเพิ่มพิกัดน้ำหนักบรรทุกจากเกณฑ์พิกัดรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ๒๑ ตัน เป็น ๒๕ ตัน เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ประกอบการขนส่งได้เสนอให้กระทรวงคมนาคมปรับเพิ่มพิกัดน้ำหนักบรรทุก ซึ่งกระทรวงคมนาคมเห็นว่าควรมีการศึกษาถึงผลกระทบและความเป็นไปได้ในการเพิ่มพิกัดน้ำหนักบรรทุก ดังนั้นกระทรวงคมนาคม จึงได้ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาทำโครงการศึกษา เรื่อง ผลกระทบและความเป็นไปได้ในการเพิ่มมาตรฐานการรับน้ำหนักบรรทุก โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการศึกษา ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ผลการศึกษาพบว่า สะพานของกรมทางหลวงสามารถรับน้ำหนักของรถบรรทุกที่อยู่ในเกณฑ์รถบรรทุก ๑๐ ล้อ ที่ ๒๕ ตัน ได้โดยไม่ต้องเสริมความแข็งแรงของโครงสร้างสะพาน แต่ต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างชั้นทาง โดยใช้งบประมาณ ๑๒๖,๔๘๕ ล้านบาท ดังนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบการขนส่งของผู้ประกอบการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคมจึงได้ปรับเพิ่มพิกัดน้ำหนักบรรทุกรถ ๑๐ ล้อ จาก ๒๑ ตัน เป็น ๒๕ ตัน ตามผลการศึกษาฯ ส่งผลให้ถนนของกรมทางหลวงชำรุดเสียหายก่อนอายุคาดการณ์ที่ออกแบบไว้ เนื่องจากกรมทางหลวงไม่ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างชั้นทางตามผลการศึกษาฯ

ในการกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุกของรถบรรทุกแต่ละประเภท จะมีการพิจารณาตามหลักวิศวกรรม ซึ่งประกอบด้วย วิศวกรรมโครงสร้างชั้นทาง และวิศวกรรมโครงสร้างสะพาน

วิศวกรรมโครงสร้างชั้นทาง

การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกด้านวิศวกรรมโครงสร้างชั้นทางจะพิจารณาถึงน้ำหนักลงเพลลา หรือกลุ่มเพลลาของรถบรรทุกเป็นหลัก โดยพิจารณาจำนวนเที่ยวของการบดทับของเพลลามาตรฐาน (Standard Axle Load) และอำนาจในการทำลายถนน ซึ่งกรมทางหลวงได้ใช้มาตรฐานในการออกแบบโครงสร้างชั้นทางโดยใช้มาตรฐาน Asphalt Institute (AI), American Association of State Highway and Transportation Officials (AASHTO) และ Portland Cement Association (PCA) ในการออกแบบโครงสร้างชั้นทาง ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่ใช้แพร่หลายกันในประเทศ ดังนั้นในการกำหนดพิกัดน้ำหนัก จึงต้องอ้างอิงมาจากมาตรฐานที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างชั้นทาง

เนื่องจากรถบรรทุกมีหลายขนาดและหลายรูปแบบ ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งจำนวนเพลลา และน้ำหนักบรรทุก ซึ่งในการออกแบบจำเป็นต้องยึดมาตรฐานน้ำหนักของเพลลาเป็นค่าใดค่าหนึ่ง เพื่อใช้เปรียบเทียบ โดยในประเทศสหรัฐอเมริกาตามมาตรฐาน AASHTO ได้กำหนดน้ำหนักเพลลามาตรฐานของรถยนต์ (Standard Axle Load) ของเพลลาเดี่ยวเท่ากับ ๑๘,๐๐๐ ปอนด์ (๘.๒ ตัน) และเพลลาคู่ ๓๒,๐๐๐ ปอนด์ (๑๔.๓ ตัน) ซึ่งก็ตรงกับการกำหนด พิกัดน้ำหนักบรรทุกทุกในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่พิกัดน้ำหนักบรรทุก ๑๐ ล้อ ที่มีพิกัดบรรทุกอยู่ในเกณฑ์ ๒๑ ตัน

แต่เนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กระทรวงคมนาคมได้มีการปรับเพิ่มน้ำหนักบรรทุกให้อยู่ในเกณฑ์รถบรรทุก ๑๐ ล้อ มีพิกัด ๒๕ ตัน และมีน้ำหนักลงเพลลาคู่ท้าย ๒๐ ตัน จึงทำให้การกำหนดพิกัดของเพลลาที่มีลักษณะแตกต่างออกไป เปลี่ยนแปลงไปจากมาตรฐานของต่างประเทศ ดังนั้นการกำหนดพิกัดน้ำหนักลงเพลลา จึงต้องพิจารณาให้อำนาจในทำลายถนนของเพลลาประเภทต่าง ๆ มีอำนาจในการทำลายถนนเท่ากับเพลลาคู่ท้ายของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ที่มีน้ำหนักลงเพลลาคู่ท้าย ๒๐ ตัน ซึ่งน้ำหนักลงเพลลาที่มีลักษณะต่างๆที่มีอำนาจในการทำลายถนนเท่ากับเพลลาคู่ท้ายรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ที่มีน้ำหนักลงเพลลาคู่ท้าย ๒๐ ตัน และสามารถใช้งานได้บนทางหลวงแสดงดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงพิกัดน้ำหนักลงเพลลาแต่ละประเภท

ชนิดเพลลา/ยาง	น้ำหนักลงเพลลา (กิโลกรัม)	น้ำหนักลงกลุ่มเพลลา (กิโลกรัม)
๑ เพลลา /ยางเดี่ยว	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐
๒ เพลลา /ยางเดี่ยว	๖,๕๐๐	๑๓,๐๐๐
๓ เพลลา /ยางเดี่ยว	๖,๓๐๐	๑๘,๙๐๐
๑ เพลลา /ยางคู่	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐
๒ เพลลา /ยางยางคู่	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๓ เพลลา /ยางยางคู่	๘,๕๐๐	๒๕,๕๐๐

วิศวกรรมโครงสร้างสะพาน

การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกด้านวิศวกรรมโครงสร้างสะพานจะพิจารณาถึงน้ำหนักลงเพลลา ระยะห่างระหว่างเพลลา และน้ำหนักรวมของรถบรรทุก เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หาแรงที่เกิดขึ้นในโครงสร้างสะพาน ซึ่งการออกแบบสะพานของกรมทางหลวงก่อนปี พ.ศ.๒๕๑๐ ใช้มาตรฐาน American Association of State Highway and Transportation Officials (AASHTO) โดยใช้น้ำหนักจร H๒๐ มีน้ำหนักรวมของรถที่ใช้ในการออกแบบ ๑๘.๑๘ ตัน และหลังจากปี พ.ศ.๒๕๑๐ กรมทางหลวง โดยใช้น้ำหนักจร HS๒๐-๔๔ มีน้ำหนักรวมของรถที่ใช้ในการออกแบบ ๓๒.๖๘ ตัน เป็นมาตรฐานการออกแบบสะพานที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในต่างประเทศ ดังนั้นในการกำหนดพิกัดของรถบรรทุกจึงต้องกำหนดตามมาตรฐานการออกแบบที่ผ่านมา

การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถตามหลักวิศวกรรมโครงสร้างสะพาน ทำโดยการวิเคราะห์หาค่าแรงเฉือน (Shear) และค่าโมเมนต์ดัด (Bending Moment) ของรถบรรทุกประเภทต่างๆ เมื่อเคลื่อนที่ผ่านสะพานที่มีช่วงความยาวต่างๆ ต้องมีค่าน้อยกว่าค่าแรงเฉือน (Shear) และค่าโมเมนต์ดัด (Bending Moment) ที่เกิดจากน้ำหนักจรตามมาตรฐาน HS๒๐-๔๔ แต่เนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กระทรวงคมนาคมได้มีการปรับเพิ่มน้ำหนักบรรทุกให้อยู่ในเกณฑ์รถบรรทุก ๑๐ ล้อ มีพิกัด ๒๕ ตัน ตามการศึกษาฯ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

การเพิ่มพิกัดน้ำหนักดังกล่าวไม่ต้องเสริมความแข็งแรงของโครงสร้างสะพาน ทำให้ค่าแรงเฉือน (Shear) และค่าโมเมนต์ดัด (Bending Moment) ที่เกิดขึ้นจากรถบรรทุกชนิดต่าง ๆ มีค่ามากกว่า ๑.๔๕ เท่า ของค่าแรงเฉือน (Shear) และค่าโมเมนต์ดัด (Bending Moment) ที่เกิดจากน้ำหนักรถตามมาตรฐาน HS๒๐-๔๔ ดังนั้นกรมทางหลวง จึงใช้หลักการนี้ เป็นการกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกประเภทต่าง ๆ เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเสริมความแข็งแรงของโครงสร้างสะพาน ตามผลการศึกษา

การกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุกของต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีการกำหนดน้ำหนักของรถบรรทุกที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยซึ่งประเทศพม่า และ ลาว กำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ที่พิกัด ๒๑ ตัน ซึ่งน้อยกว่าประเทศไทยที่มีพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก ๑๐ ล้อ ที่พิกัด ๒๕ ตัน ดังนั้นหากมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะประสบปัญหาและเสียเปรียบในด้านการขนส่งผ่านแดนเนื่องจากพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกประเทศเพื่อนบ้านมีพิกัดน้ำหนักน้อยกว่าประเทศไทย

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบพิกัดน้ำหนักบรรทุกในต่างประเทศ

ประเภทรถ/ประเทศ	ไทย	กลุ่มประเทศอาเซียน	มาเลเซีย	ลาว	พม่า	สหรัฐอเมริกา	กลุ่มประเทศ EU
รถ ๑๐ ล้อ	๒๕	๒๑	๒๖	๒๑	๒๑	๒๔.๕	๒๔
รถ ๑๒ ล้อ	๓๐	๒๕	๓๓	๒๕.๒	๒๕	-	-
รถกึ่งพ่วง ๑๘ ล้อ	๔๕	๓๖	๔๐	๓๗.๔	-	๓๖.๔	๔๒
รถกึ่งพ่วง ๒๒ ล้อ	๕๐.๕	๓๘	๔๔	๔๐	-	๓๖.๔	๔๘
รถพ่วง ๒๒ ล้อ	๕๐.๕	-	๔๔	๔๖	-	-	๔๐

สรุปการกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุก

การกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุกของรถบรรทุกจะมีการพิจารณาตามหลักวิศวกรรมซึ่งประกอบด้วย วิศวกรรมโครงสร้างชั้นทาง และวิศวกรรมโครงสร้างสะพาน ซึ่งในการกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกแต่ละประเภท จะต้องผ่านตามหลักทางวิศวกรรมดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันกรมทางหลวงออกประกาศผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ผู้อำนวยการทางหลวงแผ่นดิน และผู้อำนวยการทางหลวงสัมปทาน เรื่องห้ามใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนักน้ำหนักบรรทุก หรือน้ำหนักลงเพลากว่าที่กำหนดฯ ประกอบด้วย ๓ หมวด ดังนี้

หมวดที่ ๑ ข้อกำหนดน้ำหนักบรรทุก ที่ใช้เดินบนทางหลวงสัมปทานและทางที่กำหนด โดยจะกำหนดน้ำหนักลงเพลารถบรรทุกที่วิ่งบนทางหลวงสัมปทานและทางที่กำหนด แยกตามชนิดรถ

หมวดที่ ๒ ข้อกำหนดน้ำหนักบรรทุก ที่ใช้เดินบนทางหลวงพิเศษและทางหลวงแผ่นดิน โดยจะกำหนดน้ำหนักลงเพลารถบรรทุกที่วิ่งบนทางหลวงพิเศษและทางหลวงแผ่นดิน แยกตามชนิดรถ

หมวดที่ ๓ ข้อกำหนดอื่นๆ กล่าวถึงหลักเกณฑ์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อกำหนด อันเป็นความผิด และข้อยกเว้นการปฏิบัติตามประกาศนี้

ซึ่งในปัจจุบันกรมทางหลวงได้กำหนดน้ำหนักของยานพาหนะตามรูปที่ ๘

รูปที่ ๘ แสดงการกำหนดน้ำหนักของบรรทัดของกรมทางหลวง

ลำดับ	ในใบประกาศ	ลักษณะยานพาหนะ Vehicle type	น้ำหนัก (ตัน)		
			เกิน 40 ตัน	1 ตัน 40 - 1 ตัน 50	1 ตัน 50 - 1 ตัน 60
2	19/3(1)	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN 7.00 TO < 8.00 M. 10	50.5	50.5	49 ตัน
3	19/3(2)	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN 6.00 TO < 7.00 M. 10	50.5	50.5	47 ตัน
4	19/3(3)	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN 4.50 TO < 6.00 M. 10	50.5	50.5	45 ตัน
5	19/4	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN > 8.00 M.	55.5	50.5	-
6	20/1	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN > 8.00 M.	53	53	50.5
7	20/2	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN > 8.00 M.	58	58	50.5
8	20/3	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN > 8.00 M.	52	52	50.5
9	20/3	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN > 8.00 M.	53	53	50.5
รวม/เฉลี่ย					

ลำดับ	ในใบประกาศ	ลักษณะยานพาหนะ Vehicle type	น้ำหนัก (ตัน)		
			เกิน 40 ตัน	1 ตัน 40 - 1 ตัน 50	1 ตัน 50 - 1 ตัน 60
1	19/2	รถบรรทุก 6 ล้อ KING PIN > 8.00 M. 20	50.5	50.5	-

รูปที่ ๘ แสดงการกำหนดน้ำหนักของรถบรรทุกทางหลวง (ต่อ)

รถบรรทุกที่ยื่นนอกประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฯ

กรมทางหลวงได้ประกาศกรมทางหลวง ที่ คค ๐๖๔๓/๕๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ เรื่องหลักเกณฑ์การขออนุญาตให้ยานพาหนะเดินบนทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ตามประกาศผู้อำนวยการทางหลวง ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๘

โดยผู้ยื่นขออนุญาตต้องยื่นเอกสารประกอบการอนุญาต ที่อาคาร ๗ ชั้น ๓ สำนักงานควบคุม น้ำหนัทยานพาหนะ กรมทางหลวง ซึ่งเอกสารประกอบด้วย

- (๑) วัตถุประสงค์ และ/หรือความจำเป็นในการขออนุญาต
- (๒) ค่าขออนุญาตตามแบบ คน.๑/๒๕๕๑
- (๓) สำเนาคู่มือจดทะเบียนยานพาหนะ ประวัติยานพาหนะ (ในกรณีเป็นนิติบุคคล หรือบุคคลธรรมดาต้องแนบใบอนุญาตประกอบการขนส่ง)

(๔) รูปถ่ายสีและรูปแบบยานพาหนะที่จะขออนุญาต โดยต้องแสดงถึงขนาดของยานพาหนะทั้ง ความกว้าง ความยาว ความสูง รัศมีวงเลี้ยว (Turning Path) ระยะห่างระหว่างเพลา ระยะห่างระหว่างล้อและยาง (ตามยาวและตามขวาง) และแรงดันลมยางที่ใช้งาน พร้อมทั้งมีน้ำหนักลงเพลาต่างๆ พร้อมทั้งรายการคำนวณ น้ำหนักลงเพลา จากวิศวกรเครื่องจักรกล ระดับไม่ต่ำกว่าสามัญวิศวกร พร้อมหนังสือรับรองของวิศวกรผู้คำนวณ และสำเนาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของวิศวกรผู้คำนวณ

(๕) รายการคำนวณแรงที่เกิดขึ้นต่อโครงสร้างสะพาน และ/หรือโครงสร้างชั้นทาง และ/หรือรัศมีวงเลี้ยว (Turning Path) โดยวิศวกรโยธา ระดับไม่ต่ำกว่าสามัญวิศวกร พร้อมหนังสือรับรองของวิศวกรผู้คำนวณ และสำเนาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของวิศวกรผู้คำนวณ

(๖) รายละเอียดและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของกรมทางหลวง

(๗) กรณีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ หรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นใดที่ได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรือให้สิทธิ ในการดำเนินการแก่ผู้อื่น แล้วแต่กรณี และมีความจำเป็นต้องยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และ ทางหลวงสัมปทาน ให้ยานพาหนะเดินบนทางหลวง ให้หน่วยงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นใดนั้นเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตต่อกรมทางหลวง

ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณาอนุญาตทางด้านวิศวกรรม

๑. ด้านวิศวกรรมงานโครงสร้างสะพาน ยานพาหนะที่ยื่นขออนุญาตต้องมีแรงที่เกิดขึ้นต่อ โครงสร้างสะพานโมเมนต์ดัด (BENDING MOMENT) และแรงเฉือน (SHEAR) ที่เกิดขึ้นสูงสุด เมื่อเคลื่อนที่ผ่าน สะพาน ต้องมีค่าไม่เกินที่กำหนดตามประกาศ

๒. ด้านวิศวกรรมงานโครงสร้างชั้นทาง ยานพาหนะที่ยื่นขออนุญาตตามประกาศผู้อำนวยการฯ ต้องมีน้ำหนักลงเพลาต้องมีค่าไม่เกินที่กำหนดตามประกาศฯ

๓. ด้านวิศวกรรมงานออกแบบทาง ยานพาหนะที่ยื่นขออนุญาตต้องระบุความกว้าง ความยาว ความสูง และรัศมีวงเลี้ยว (Turning Path) ในกรณีที่ยานพาหนะที่ยื่นขออนุญาตมีขนาดความกว้าง ความยาว ความสูง มากกว่าข้อกำหนดของกรมขนส่งทางบก ต้องทำการตรวจสอบรัศมีวงเลี้ยว (Turning Path) ว่าสามารถใช้งานบน ทางหลวงได้ และไม่ทำความเสียหายให้แก่ทางหลวง

แนวทางการตรวจสอบน้ำหนักรถบรรทุกนอกประกาศฯ

เจ้าพนักงานทางหลวงต้องตรวจสอบหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ผู้อำนวยการทางหลวงทางหลวงแผ่นดิน และผู้อำนวยการทางหลวงสัมปทานหรือผู้ได้รับมอบหมาย ซึ่งแสดงดังรูปที่ ๔ และดำเนินการตรวจสอบน้ำหนักบรรทุก ดังขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ประเภทของรถบรรทุก ที่อนุญาตให้ใช้งานบนทางหลวงตามหนังสืออนุญาต
๒. หมายเลขทะเบียนของรถบรรทุก ที่อนุญาตให้ใช้งานบนทางหลวงตามหนังสืออนุญาต
๓. พิกัดน้ำหนักในการบรรทุก ที่อนุญาตให้ใช้งานบนทางหลวงตามหนังสืออนุญาต
๔. เงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตให้บนทางหลวงตามหนังสืออนุญาต เช่น ความกว้าง ความยาว ช่วงระยะเวลาในการขนส่ง และความเร็วในการเดินทาง เป็นต้น

ที่ คค ๐๖๑๔๘/ ๒๐๐๔

กรมทางหลวง
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

หนังสืออนุญาต

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐

กรมทางหลวง โดยนายชาติชาย ช่างชิง วิศวกรใหญ่ด้านบำรุงรักษา ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทางหลวงอนุญาตให้ บริษัท ศิลาเมศ ทรานสปอร์ต จำกัด ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔, ๓๓, ๓๖, ๑๑, ๓๑๕, ๑๑๗, ๑๒๖, ๑๒, ๑๒๕, ๑๓๔๘ และ ๑๑๒ ทำการขนส่งอุปกรณ์ผลิตกระแสไฟฟ้าจากท่าเรือชั่วคราว จังหวัดอ่างทอง ไปยังโครงการโรงไฟฟ้าแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยมีข้อกำหนดและเงื่อนไข ดังนี้-

๑. รถบรรทุกที่อนุญาตให้ใช้ในการขนส่ง ดังนี้-

๑.๑ รถลากจูง มี ๓ เพลา ๖ ล้อ ยาง ๑๐ เส้น จำนวน ๓ คัน ตามหมายเลขทะเบียนรถดังนี้-

- ๖๐-๒๘๑๑ กรุงเทพมหานคร, ๖๐-๒๘๑๒ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๒๒๒๒ กรุงเทพมหานคร

๑.๒ รถพ่วง มี ๔๔ แกว ๑๗๖ เพลา ๓๕๒ ล้อ ยาง ๗๐๔ เส้น จำนวน ๑๕ คัน ตามหมายเลขทะเบียนรถดังนี้-

- ๖๒-๖๐๗๖ กรุงเทพมหานคร, ๖๒-๖๐๘๐ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๒๒๐ กรุงเทพมหานคร, ๖๒-๖๐๗๔ กรุงเทพมหานคร, ๖๑-๕๔๘๒ กรุงเทพมหานคร, ๖๒-๖๐๘๒ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๒๖ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๒๘ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๑ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๒ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๓ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๔ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๕ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๖ กรุงเทพมหานคร, ๗๔-๑๔๓๗ กรุงเทพมหานคร

๒. หักน้ำหนักในการบรรทุกจะต้องไม่เกินตามที่กำหนดให้ ดังนี้-

๒.๑ รถลากจูง ตามข้อ ๑.๑ มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม

๒.๒ รถพ่วง ตามข้อ ๑.๒ มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๘๔๔,๘๐๐ กิโลกรัม และ รถลากจูงเมื่อประกอบกับรถกึ่งพ่วง มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๘๖๔,๘๐๐ กิโลกรัม

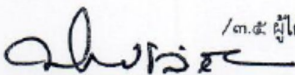
๓. ในการขนส่งผู้ได้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ดังนี้-

๓.๑ ช่วงเวลาในการขนส่ง ตั้งแต่เวลา ๒๑.๐๐ น. จนถึง เวลา ๐๕.๐๐ น. (ขาไป - ขากลับ) และต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการจราจรบนทางหลวง

๓.๒ ให้ประชาชนสัมพันธ์แก่ผู้ใช้เส้นทางทราบล่วงหน้าผ่านทางสถานีวิทยุ เช่น วิทยุ จส.๑๐๐, สวท. ๙๑ และวิทยุท้องถิ่น เป็นต้น พร้อมทั้งให้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ก่อนการดำเนินการ ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๓.๓ ความเร็วในการเดินทางต้องไม่เกิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และขณะวิ่งผ่านสะพานต้องไม่เกิน ๑๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยเว้นระยะห่างของรถที่ใช้ในการขนส่งขณะขึ้นสะพาน ไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร

๓.๔ การดำเนินการขนส่งของผู้ได้รับอนุญาต ในช่วงที่มีการขนส่งข้ามสะพานหรือจุดที่ต้องมีการปิดการจราจรเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผู้ได้รับอนุญาต จะต้องจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์, ป้ายเตือน, ป้ายแนะนำให้ผู้ใช้ทางหลีกเลี่ยงในเส้นทางดังกล่าว โดยต้องมีการกำหนดเส้นทางที่หลีกเลี่ยง และจะต้อง ติดตั้งล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ให้ครอบคลุมพื้นที่

/๓.๕ ผู้ได้รับ...

รูปที่ ๙ แสดงตัวอย่างหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง

-๒-

๓.๕ ผู้ได้รับอนุญาต ต้องจัดทำแผนการจราจร และช่วงเวลาที่จะขนส่งผ่านตรงบริเวณที่ต้องมีการปิดการจราจรให้ชัดเจน โดยให้แนวทางหลวง/สำนักงานทางหลวง/โครงการก่อสร้างในพื้นที่เห็นชอบก่อนดำเนินการ ซึ่งแผนการจราจรดังกล่าวผู้ได้รับอนุญาตต้องดำเนินการให้ตรงตามแผน และต้องประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบการจราจร

๓.๖ ผู้ได้รับอนุญาต ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น ป้ายเตือนหรือสัญญาณไฟเตือน รวมทั้งเจ้าหน้าที่คอยให้สัญญาณหรือคอยกันรถของผู้ใช้ทางให้พร้อมตลอดช่วงดำเนินการขนส่ง

๓.๗ การขนส่งในเวลากลางคืน และต้องมีการปิดการจราจร ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบการจราจรด้วย และจะต้องเตือนผู้ใช้ทางด้วยสัญญาณไฟให้ชัดเจน โดยมีเจ้าหน้าที่เตือนผู้ใช้ทางให้ชะลอจนถึงจุดที่มีการปิด การจราจร

๓.๘ จัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ เพื่อเพิ่มมาตรการความปลอดภัยในการเดินทางให้รถที่ร่วมใช้เส้นทางมองเห็นได้ชัดเจน เช่น ป้ายสะท้อนแสงปิดท้ายรถ หรือเปิดไฟกระพริบ

๓.๙ การติดตั้งป้าย หรือ สัญญาณจราจรต่างๆ ก่อนที่จะดำเนินการติดตั้ง หรือใช้งานจะต้องขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง เช่น สำนักอำนวยความสะดวก กองบังคับการตำรวจทางหลวง เป็นต้น

๓.๑๐ การขนส่งในแต่ละครั้งต้องมีรถนำขบวน และมีรถปิดท้ายขบวน

๓.๑๑ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องใช้รถบรรทุกตามข้อ ๑ และจะต้องบรรทุกตามพิกัดน้ำหนักที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ในการขนส่งตามที่ขออนุญาตเท่านั้น

๓.๑๒ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องทำการสำรวจและตรวจสอบสภาพของถนน, สะพาน, ช่องลอด, ทางแยก, ทางเลี้ยว, และทางโค้งของเส้นทางที่จะทำการขนส่ง แล้วจัดส่งผลการสำรวจและตรวจสอบให้กรมทางหลวงเห็นชอบก่อนดำเนินการขนส่ง

๓.๑๓ ในกรณีน้ำหนักสิ่งของที่บรรทุกเกิน ๑๕๐ ตัน (ไม่รวมน้ำหนักยานพาหนะ) ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องทำการตรวจวัดค่ารอยแตกร้าว (Crack) ค่าคาบการสั่นธรรมชาติ (Natural Period) ค่าการแอ่นตัว (Deflection) และค่าความเครียด (Strain) ของสะพานทุกประเภทในเส้นทางที่ทำการขนส่ง เช่น Slab Type PC.Plank PC.Box-Beam PC-I-Girder เป็นต้น ในแต่ละประเภทของสะพานจะต้องตรวจวัดค่าๆ อย่างน้อย ๑ แห่ง และในขณะที่ทำการตรวจวัดค่าๆ ต้องควบคุมกำกับค่าการแอ่นตัว (Deflection) และค่าความเครียด (Strain) ไม่ให้เกินค่าความปลอดภัย พร้อมทั้งจัดทำรายงานก่อนการขนส่ง ขณะขนส่ง และหลังการขนส่ง โดยค่าการตรวจวัด ต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ (Third Party) ที่กรมทางหลวงเห็นชอบ

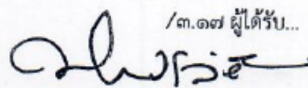
๓.๑๔ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องมีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่มีมาตรฐานสำหรับการตรวจสอบค่าน้ำหนัก, ความกว้าง, ความยาว และความสูง ของรถบรรทุกที่ขออนุญาตใช้ในการขนส่ง

๓.๑๕ ผู้ได้รับอนุญาต ต้องจัดทำรายงาน ก่อนการขนส่ง ระหว่างการขนส่ง และหลังการขนส่ง แล้วจัดส่งให้กรมทางหลวงทุก ๓ เดือน หลังจากได้รับอนุญาต

๓.๑๖ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องอำนวยความสะดวก และให้ความยินยอมให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงเข้าไปตรวจสอบน้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักลงเพลาของรถบรรทุกที่จะใช้ในการขนส่ง ณ สถานที่ที่ทำการขนส่งของผู้ได้รับอนุญาต

ทั้งนี้ การขออนุญาตตามหนังสือฉบับนี้จะมีผลสมบูรณ์ในการอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการขนส่งได้ก็ต่อเมื่อผู้อนุญาตโดยเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายได้ทำการตรวจสอบน้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักลงเพลาของรถคันที่ใช้ในการขนส่งตามที่กำหนดในข้อ ๑ แล้วมีพิกัดน้ำหนักบรรทุกไม่เกินตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ และเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบได้ออกหลักฐาน โดยลงลายมือชื่อรับรองการตรวจสอบว่าถูกต้องตามข้อกำหนดให้แล้วหากผลการตรวจสอบไม่เป็นไปตามที่กำหนดตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ถือว่าการอนุญาตสิ้นสุดลงทันที

/๓.๑๗ ผู้ได้รับ...

รูปที่ ๙ แสดงตัวอย่างหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง (ต่อ)

-๓-

๓.๑๗ ผู้ได้รับอนุญาต ห้ามใช้ผิวทางจราจรในการจอดรถเพื่อหยุดพัก

๓.๑๘ กรมทางหลวงอนุญาตให้ใช้เส้นทางในการขนส่งเฉพาะเส้นทางที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตขนส่งผ่านเส้นทางที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ผู้ขออนุญาตต้องไปขออนุญาตกับหน่วยงานนั้นๆ

๓.๑๙ หากผู้ได้รับอนุญาตมีความจำเป็นจะต้องรื้อย้าย หรือตัดแปลง ปรับปรุง อุบัติการณ์ งานทาง หรือเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของทางหลวง จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของกรมทางหลวงและได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตาม พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ก่อนที่จะดำเนินการขนส่ง

๓.๒๐ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของกรมทางหลวง ในกรณีที่กรมทางหลวงขอความร่วมมือในช่วงเทศกาลให้รถบรรทุกทุกประเภทหยุดวิ่งบนทางหลวง

๓.๒๑ การขนส่งสินค้า ต้องได้รับอนุญาตในการขนส่งสินค้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒๒ ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒๓ หากเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของกรมทางหลวง กรมทางหลวง ขอสงวนสิทธิ์ที่จะยกเลิกการอนุญาตนี้

๓.๒๔ ในกรณีที่เกิดความเสียหาย ต่อทรัพย์สินของทางกรมทางหลวง หรือ ทางราชการ หรือ บุคคลภายนอก ในระหว่างที่ทำการขนส่ง ผู้ได้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบซ่อมแซม และ/หรือ ชดใช้ค่าเสียหายรวมทั้ง ค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้นทั้งหมด

๓.๒๕ หากผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง กรมทางหลวงมีสิทธิที่จะยกเลิกหนังสืออนุญาตได้ทันทีโดยผู้ได้รับอนุญาตสัญญาว่าจะไม่เรียกร้องสิทธิหรือค่าเสียหายใดๆ ทั้งสิ้น

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายชาติชาย ชว่งชิง)

วิศวกรใหญ่ด้านบำรุงรักษา ผู้ได้รับมอบหมายจาก

อธิบดีกรมทางหลวง ในฐานะผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ

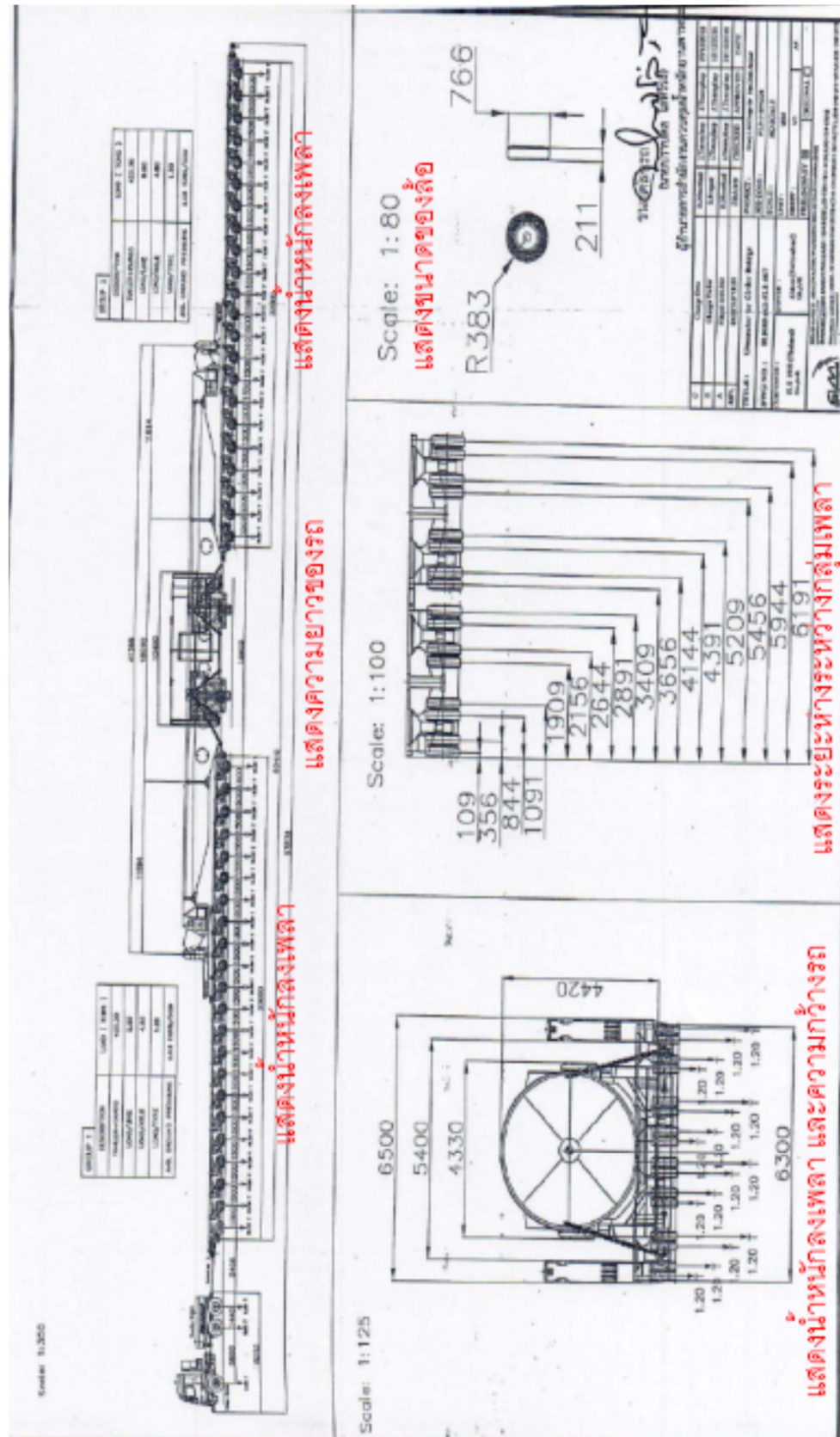
ผู้อำนวยการทางหลวงแผ่นดิน และผู้อำนวยการทางหลวงสัมปทาน

สำนักงานควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ

โทร. ๐-๒๓๕๔-๖๖๖๘-๗๖ ต่อ ๒๖๔๐๖

โทรสาร ๐-๒๓๕๔-๕๗๕๖

รูปที่ ๙ แสดงตัวอย่างหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง (ต่อ)

รูปที่ ๙ แสดงตัวอย่างหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง (ต่อ)

